

καθ' ὃν λύονται οἱ συνεζευγμένοι βόες· καιρὸς καθ' ὃν ὁ δικαστὴς ἀπέρχεται ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὰ τοιαῦτα (1). Ἡ δὲ νύξ διηροεῖτο, κανὰ τὴν πορείαν τῶν ἀστέρων, εἰς τρία συνήθως τμήματα.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ νηπιώδης αὕτη κατάστασις τῶν ἀστρονομικῶν εἰδήσεων διεκάλυε τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ναυτιλίας, ἡ ἐμπορία δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ πολλὴν ἐπίδοσιν, ὄχι μόνον ἐκ τούτου, ἀλλὰ καὶ διότι, καθὼς συνήθως συμβαίνει εἰς τοὺς ἡρωϊκούς χρόνους, καθ' οὓς οἱ ἄνθρωποι ἰδίως τιμῶνται διὰ τὰ πολεμικὰ αὐτῶν ἔργα, ἡ ἐμπορία τότε περιεφρονεῖτο

Οἱ Μῆνες

(εἰκὼν ἐξ Ἀθηναϊκοῦ λειτουργικοῦ(ς), παριστάσα τὰ ζῴδια καὶ τὰς ἐορτάς, τῶν μηνῶν Πυναεσιῶνος, Μαυμακτηριῶνος, Ποσειδεῶνος καὶ Ἀνθεστηριῶνος)

ὀπωσοῦν. Εἰς τῶν Φαιάκων ἡγητόρων, ὁ Εὐρύαλος, ὑπεροπτικῶς πῶς λέγει πρὸς τὸν Ὀδυσσεά, ὅτι δὲν ὁμοιάζει ἀθλητῆς, ἀλλὰ μᾶλλον ἐμπορος καὶ ναυτικός· ὁ δέ, παροξυνθεὶς, ἐπεχείρησεν ἀμέσως νὰ ἀποδείξῃ τὴν περὶ τὰ ἀθλητικὰ ἔργα δεξιότητα αὐτοῦ καὶ ρώμην. Καὶ ὅμως οἱ Φαίακες ἦσαν λαὸς ναυτικώτατος, ναυσὶν ἀριστοί. Ὅθεν δὲν εἶναι

(1) Δηλαδή ἡ ὥρισιμένη εἰς τέσσαρας ὥρας διαίρεσις τοῦ ἔτους· ἄλλως παρ' Ὀμήρῳ εἰσι γνωστὰ τὰ ὀνόματα καὶ τῶν τεσσάρων τούτων τοῦ ἔτους ὥρων. Διότι πλὴν τοῦ θέρους καὶ τοῦ χειμῶνος, μνημονεύεται καὶ τὸ ἔαρ (Ἰλ. Ζ. 148 «ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὠρη»), ἔτι δὲ καὶ ἡ «ὀπώρα», ἣτις δὲν εἶναι μὲν ἀκριβῶς τὸ καθ' ἡμᾶς φθινόπωρον, ἀλλ' εἶναι ὀπωσθήποτε διάφορος τοῦ θέρους, ἐπερχομένη μετὰ τοῦτο. Ἰδ. Ὀδ. Α. 192.

Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρος, τεθαλυῖα τ' ὀπώρη.

Ἡ ὀπώρα ἀρχεται καθ' Ὀμηρον ἀπὸ τῆς ἐπιτολῆς τοῦ Σειριρίου (Ἰλ. Χ. 27 «ὅς γὰρ τ' ὀπώρης εἰσι»)· εἶναι δὲ ἡ ὥρα ἐκείνη τοῦ ἔτους, καθ' ἣν ὁ «ὀπωρινὸς Βορέης νεοαρδέα ἀλωὴν αἰψ' ἀναζηραίνει» (Ἰλ. Φ. 346-7) πρβλ. καὶ Ἰλ. Π. 385-6 «... ἡματ' ὀπωρινῶ, ὅτε λαβρότατον χέει ὕδαρ Ζεὺς...». Τὰ δὲ διάφορα τῆς ἡμέρας τμήματα προσδιορίζονται οὐχὶ ἀπλῶς διὰ τῶν συνήθων εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐργασιῶν, ἀλλὰ πρὸ πάντων διὰ τῆς πορείας τοῦ Ἥλιου. Οὕτως ἡ πρώτη προσδιορίζεται διὰ τῆς φαινομένης ἡοῦς («Ἡμος δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος ἠώς») ἢ ἀπλῶς «ἄμ' ἠοῖ φαινομένη φιν»· ἡ δὲ προϊούσα πρώτη «ὄφρα νῦν ἠὼς ἦν, καὶ ἀέζετο ἱερὸν ἡμαρ» ἢ μεσημβρία «ἡμος δ' Ἥελιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει»· ἡ δὲ ἑσπέρα ἢ ἡ δείλη «ἡμος δ' Ἥελιος μενεγνίσετο βουλυτὸν δέ»· δύοσι ἡλίῳ εἶναι ὅταν «ἑσπερος ἔλθῃ» ἢ «μέλας ἐπὶ ἑσπερος ἔλθῃ» ἢ ὀπότεν «καταδύῃ λαμπρὸν φάος ἡελλίοιο» ἢ ὅταν ὁ ἥλιος καταδύῃ καὶ ἐπὶ κνέφας ἔλθῃ· τέλος δὲ τὸ βαθὺ τῆς νυκτὸς σκότος, ὀπότε ἔρχονται τὰ ὄνειρα, καλεῖται «νυκτὸς ἀμολγός».

